

TARTALOM

- Kislábnyom program hírek
  - Még mindig be lehet kapcsolódni a versenybe!
  - Képzéseink karbon-lábnyoma
- Klímabarát tippek
  - Fürdés kontra zuhany
  - Szeméttégetés otthon? Brrr...
- Klímahírek itthon
  - Káros beruházások EU-s pénzből
- Kapcsolódó rendezvények itthon
  - Komposztáljunk!
- Klímahírek külföldről
  - Éghajlatvédelmi Teljesítmény Index
- Hasznos, érdekes honlapok; kiadványok
- Olvasnivaló
- Klímabarát termékek, szolgáltatások
- Néznivaló

2012 a

“Fenntartható energiát mindenkinek” éve

“Az energia lehetőség. Megváltoztathatja életünket. Gazdaságunkat. És bolygónkat is.

Fenntartható energiához való hozzáférés nélkül a fenntartható fejlődés nem valósítható meg. Bolygónkon jelenleg az emberek ötöde elektromos áram nélkül él. Két ötöde, közel 3 milliárd ember pedig fával, szénnel, faszénnel vagy állati hulladékkal fűt illetve főz. Egy globális gazdaságban ez méltánytalan – és nem fenntartható.

Az iparosodott országokban sokkal inkább az energia nem hatékony használata miatt előforduló pazarlás a probléma, nem a hiány. Emellett a világon mindenhol a fosszilis erőforrásoktól való túlzott függőség okoz gondot és járul hozzá a globális klímaváltozáshoz.

Mindkét problémára megoldást jelentene, ha a fenntartható energia mindenki számára hozzáférhető lenne, energia, amely amellel, hogy hozzáférhető, tisztább és hatékonyabb a ma használnál.

A mindenki számára hozzáférhető energia évének 3 egymással is összefüggő célja van:

- biztosítani minden ember számára a hozzáférést a modern energia szolgáltatásokhoz,
- megduplázni az energiahatékonyság javulásának ütemét,
- megduplázni a megújuló energia részesedését a globális energia mixben.

Ezek a célok kiegészítik egymást. Bármelyik teljesítésében elért cél segít, hogy a másik kettővel kapcsolatosan is eredményeket érjünk el. Mindet 2030-ra kell megvalósítani, és mind szükséges ahhoz, hogy minden ember hozzáférjen fenntartható energiához.”

A “Fenntartható energiát mindenkinek” évet az ENSZ kezdeményezte, [honlapján](#) számos hasznos információt, anyagot, jó példát, és kezdeményezéseket is találunk – valamint akár saját rendezvényünket is benevezhetjük a programok közé.

Az egyik fontos kezdeményezés, hogy 10 dollárnak megfelelő összeg (kb. 2200 Ft) felajánlásával bárki segíthet, hogy a mintaprojektnek választott Haitin, ahol a háztartások kevesebb, mint 25%-a rendelkezik vezeték nélküli árammal, 1 háztartás hozzájusson egy napenergiával működtetett égőhöz.

A kép forrása: The Converging World

Az energiaszegénység Magyarországon is probléma, ezzel kapcsolatos kiadványt [27. hírlevelünkben](#) mutattunk be, [28. számunkban](#) pedig bemutattuk Olvasóinknak “Az Összetartó Világ” elnevezésű kezdeményezést. Szívesen bemutatnánk a “Fenntartható energiát mindenkinek” év tematikájába illő további kezdeményezéseket, keressenek minket, ha ismernek ilyeneket!

A Szerkesztők: Vadovics Edina és Antal Orsolya

Forrás és további információk:

<http://www.sustainableenergyforall.org/>

A Haiti kezdeményezésről: <http://powertheworld.org/>

Továbbra is lehet csatlakozni az Energiatakarékossági Versenyhez!

A játék során a résztvevőknek – a regisztráció után - a következőket kell tenniük:

1. a játék ideje alatt minden **hónap elején le kell olvasniuk és az online karbon-kalkulátorban feljegyezniük mérőóra állásaikat**. A kalkulátor a gépkocsi/közlekedési szokásokra, illetve az élelmiszerfogyasztásra is rákérdez;
2. a meghirdetett 2 online feladatot megoldani. A második feladatként beküldendő **online tudáspróba** részletei már elérhetőek a honlapon, míg a harmadik február végén kerül meghirdetésre. (Az első feladat egy háztartási energia audit volt.)
3. Aki extra pontokat szeretne elérni, azok megoldhatják a szorgalmi feladatok egyikét.

Ha valaki szeretné az 1. feladatot, azaz a klíma-auditot is bepótolni, kérjük, keresse a hozzá **legközelebbi klíma-koordinátort**, mert erre már kizárólag így van lehetőség!

A folyamatosan feltöltött fogyasztási adatokat és a beküldött feladatokat egy szakmai zsűri pontozza (az értékelési szempontok a honlapon megtekinthetők), a feladatok eredményeit pedig a végső, összesített eredmény kiszámításakor súlyozzuk a feladat nehézsége és fontossága szerint a következők alapján:

1. A 3 feladat eredménye a végső eredmény kiszámításában különböző súlyal számít bele: az audit (1. feladat) az összesen elérhető 100%-ból 40%-ot jelent, a tudáspróba (2. feladat) 25%-ot, a 3. feladat pedig 35%-ot.
2. Minden szorgalmi feladat megoldásával max. 10%-kal, tehát ha egy háztartás mindet megoldja, összesen max. 30%-kal lehet az elért eredményen javítani.

Háztartás neve	1. feladat (audit)		2. feladat (kérdőív 1)		3. feladat (kérdőív 2 + vállalások)		1. szorgalmi (menü)		2. szorgalmi (közlekedés)		3. szorgalmi (vásárlás)		adatbevitel karbon-kalkulátorba	feladatok összesített eredmény	végső eredmény szorgalmival
	pont	40%	pont	25%	pont	35%	pont	10%	pont	10%	pont	10%	igen/nem		
"maximális pont"	53	100%	20	100%	32	100%	0	0%	0	0%	0	0%	I	100%	100%
"maximális pont szorgalmikkal"	53	100%	20	100%	32	100%	30	100%	40	100%	30	100%	I	100%	130%
"minta1"	34	64%	14	70%	30	94%	30	100%	0	0%	0	0%	I	76%	86%
"minta2"	50	94%	18	90%	25	78%	22	73%	35	88%	0	0%	N	0%	0%
"minta3"	50	94%	18	90%	25	78%	0	0%	0	0%	0	0%	I	88%	88%
"minta4"	0	0%	20	100%	30	94%	0	0%	35	88%	28	93%	I	58%	76%
Max pontszám	53	100%	20	100%	32	100%	30	100%	40	100%	30	100%			

A táblázat alapján a legfontosabb tanulságok:

- csak úgy lehet nyerni, ha valaki rendszeresen beviszi leolvasoss mérőóra adatait a karbon-kalkulátorba (ld. minta2)
- ha valaki a "kötelező" feladatokon kívül megoldja a szorgalmikat is, jelentősen javíthat helyezését (ld. minta1),
- ha valaki nem old meg minden feladatot, de készít szorgalmi feladatot, még érhet el jó helyezést (ld. minta4)!

Helyesbítés a 2. versenyfeladathoz

A Kislábnym program Háztartási Energiatakarékossági Versenyének keretében beküldendő tudáspróba 16. kérdésében arra keressük a választ, hogy mennyi CO₂-kibocsátást takarítunk meg 1 kg üveg újrahasznosításával.

A kérdés forrásának az általunk kiadott *KlímaBarát háztartások – Útmutató családoknak* c. kiadványt jelöltük meg, amelyhez az Európai Bizottság hivatalos adatbázisából gyűjtöttük az értékeket: http://ec.europa.eu/clima/sites/campaign/control/recycle_hu.htm.

Sajnálatos tény, hogy az Európai Unió fent nevezett honlapjának angol nyelvű változatában az adatok helyesen szerepelnek, azonban a magyar nyelvű fordítás során a mértékegységeket helytelenül adták meg, minek következtében a mi kiadványunkban sem a helyes összeg szerepel.

A helyes válasz tehát ez lenne: 1 kg újrahasznosított üveg 300 gr (és nem 300 kg) CO₂ kibocsátás-csökkenést jelent.

Mivel azonban a Kislábnym verseny tudáspróbája online felületen zajlik, melyet sok játékos kitöltött már, nem tartjuk igazságosnak, hogy a kérdőívet módosítsuk a feladat beküldési határideje előtt – ezért a *KlímaBarát háztartások útmutatóban* megadott választ fogadjuk el. A pontatlan fordításból eredő nehézségeikért elnézést kérünk minden versenyző háztartástól, és reméljük, hogy a játék folytatásában nem szegi kedvüket!

További nyeremények várják a versenyző háztartásokat!

Jó hír, hogy lehetőségünk adódik, hogy ne csak a legjobban szereplő 11 közép-magyarországi háztartás teljesítményét díjazzuk a már meghirdetett versenykategóriákban, hanem számos kisebb ajándékkal további szorgos háztartások igyekezetét és teljesítményét is.

Tudjuk azt is, hogy a részvétel a fontos, s hogy sokan inkább elhivatottságból vagy csak egyszerűen a játék örömeért indultak a megmérettetésre, azonban mi őket is szeretnénk egy oklevéllel kitüntetni a játék végén.

A Kislábnym képzések karbon-lábnyma és a lábnym semlegesítése

A képzéseken résztvevők biztos emlékeznek, hogy minden alkalommal megkérdeztük őket, milyen messziről és mivel érkeztek a képzésre.

Ezen kívül:

- mindig mértük a használt eszközök (elsősorban laptop és projektor) fogyasztását,
- figyelembe vettük a világítást és fűtést,
- az elfogyasztott étel-ital mennyiségét, valamint
- azt is, hogy mennyit készültünk egy képzésre (és így irodánkban mennyi energia fogyott), és ezalatt mennyi papírt használtunk el.

Mindezek figyelembe vételével kiszámoltuk a képzések karbon-lábnymát, amit a jobb oldali grafikon mutat.

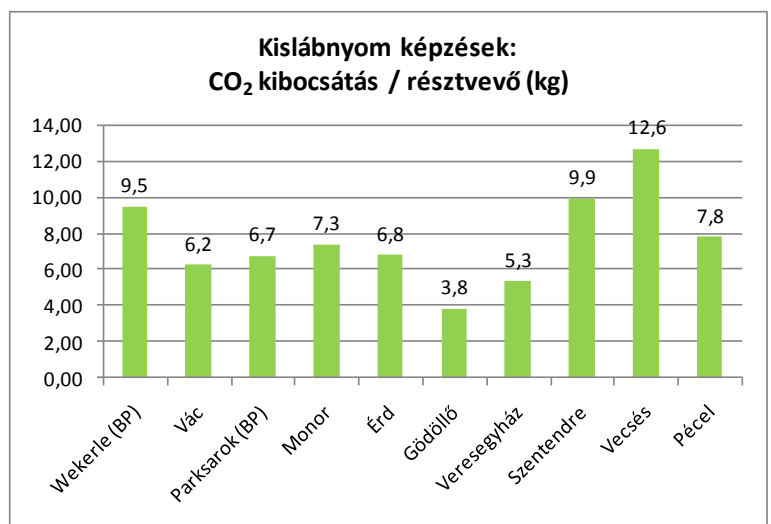
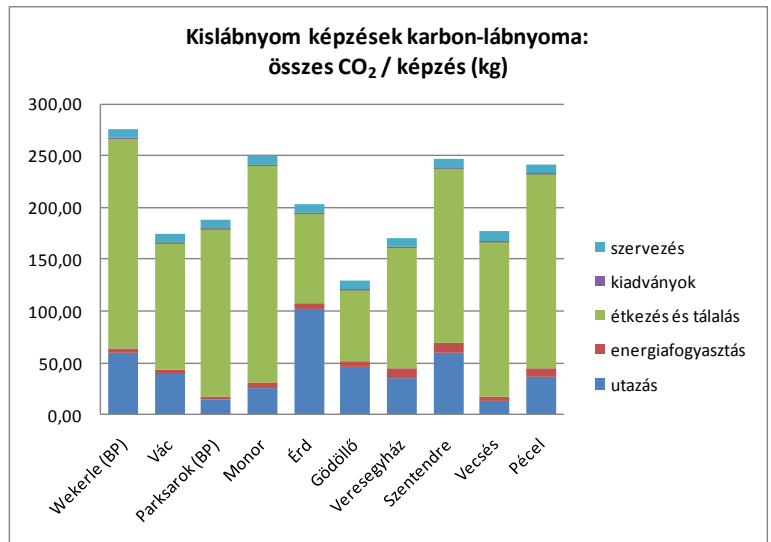
Egy képzés átlagos kibocsátása 206 kg szén-dioxid volt, amelynek legjelentősebb részét az elfogyasztott étel-ital jelentette. Jellemzően azokon a képzéseken, ahol alacsonyabb volt karbon-lábnymunk, nem ettünk húst, valamint tejterméket, fekete teát és kávét is keveset fogyasztottunk.

Sokat jelent ezen kívül az is, hogy mivel érkeztek a résztvevők a képzésre: autóval, megosztott autóval, kerékpárral, gyalog...

Mivel nem minden képzésen ugyanannyian voltunk, érdekes megnézni azt is, hogy 1 résztvevőre lebontva hogy alakult karbon-lábnymunk.

Végül, mivel a Kislábnym képzések és egyéb rendezvények karbon-lábnymát a program során őshonos gyümölcsfák ültetésével semlegesítjük, kiszámoltuk azt is, hogy egy képzés előkészítése és lebonyolítása során keletkezett CO₂ mennyiségét hány fa ültetésével tudjuk semlegesíteni. **Összesen 54 gyümölcsfára** lesz szükségünk, amelyet tavasszal a különböző helyszíneken tevékenykedő klíma-koordinátorok segítségével és a résztvevők bevonásával fogunk elültetni.

A karbon-lábnym számításához az ENERGIACLUB [rendezvény kalkulátorát](#) használtuk. A semlegesítéshez szükséges fák kiszámításához pedig az Első Magyar Karbonsemlegesítő Intézet, valamint az ENERGIACLUB adatait.

Beszámoló közösségépítő rendezvényünkről

2012. február 10-én délután 15:00 órától lázas előkészületek és sütés-főzés után kezdtünk neki második, közösségépítő rendezvényünknek. Nagy örömeinkre több, mint harmincan jöttek el vetélkedni és tapasztalatot cserélni. Az eseményt egy kis játékkal kezdtük, hogy oldjuk a hangulatot és megismerkedjünk egymással. Mindenki hátára klímabarát életmóddal kapcsolatos szavak kerültek, melyeket ki kellett találni úgy, hogy körbe-körbe járva mindenkitől csak egyet kérdezhettünk. Vidám kérdezősködés és találgatás után szinte mindannyian sikerrel vettük az akadályt.

A játék után leültünk és egy kis összegzést hallgattunk meg a verseny eddigi eredményeiről, állásáról. Persze a legnagyobb érdeklődés a magyar csapatok sorrendje iránt volt. Jelenleg a Kíspeszt csapat vezet, de ez még korántsem a végeredményt jelenti, hiszen még csak a megmértetés felénél járunk!

A hivatalos rész után ismét felpörgöttük az eseményeket: csoportokra osztva magunkat, házi vetélkedő vette kezdetét. Négy csapat versengett a játék kedvéért és az értékes ajándékokért. Gyűjtöttünk energiamegtakarítási tippeket a fűtési energia megtakarításával kapcsolatosan, lemértük tudásunkat egy teszten és activity-t is játszottunk, melynek kitalálható témái szintén az energiatakarékossághoz kötődtek. Osztatlan sikert aratott a környezetbarát, illetve energiatakarékos tárgyak bekötött szemmel történő felismerése is. Közben a szünetekben lehetőség volt kedvenc megtakarítási ötleteink megosztására és a programmal kapcsolatos kérdések megbeszélésre is.

A gyerekek sem unatkoztak, ők helyben, saját maguk által készített társasjátékot játszottak. Ezen kívül volt közös rajzolás, társasjátékozás, szigetelés, így mindenki megtalálta azt az elfoglaltságot, amit a legjobban szeret.

Természetesen nem maradtunk éhen sem, hiszen sokan hoztak saját készítésű süteményeket, szörpöt, sőt, még bundáskenyeret is falatozhattunk a fair trade kávé és tea mellé. Ezúton is köszönet mindenkinek a nagylelkűségért és fáradhatatlanságért, a felajánlott finomságokért! Találkozunk májusban!

További képek és a rendezvényen elhangzott előadás hamarosan megtekinthető lesz a <http://www.energiakozossegek.eu> oldalon.

Versenyeredmények és megtakarítási tippek

Az EnergiaKözösségek program a feléhez érkezett. Ennek apropóján összegeztük eddigi eredményeinket. A 16 ország mindegyike ugyanígy tett, így most ennek fényében szeretnénk megosztani eddigi teljesítményünket.

A résztvevők számát tekintve kb. 134-en versenyzünk Magyarországon, 18 aktív csapatban, ami a nemzetközi összesítésben a **4. helyet, a versenyhez most először csatlakozó országok között pedig az 1. helyet jelenti.** A program új résztvevőjeként tehát ez nagy siker, hiszen csak olyan partnerek előztek meg minket, akik a korábbi években csatlakoztak a programhoz. Azért a belgák kb. 1700-as tábora tőlünk még messze van, de náluk már olyan régóta fut a program, hogy kínos, ha valamelyik település még nem vesz részt benne.

A magyarországi megtakarítások izgalmasan alakulnak. Bár a mostani összesítés szerint kb. 2%-nyi az országos megtakarításunk, még sok minden fog változni március végéig. A csapatok között elég nagy a szórás a megtakarítások tekintetében, de mivel ez még csak a félidei eredmény, ne vegye el senkinek a kedvét! Húzzunk bele! **További megtakarítási ötletek gyűjthetők** a program honlapján a **Tippek** menüpont alatt, ahonnan **korábbi Kislányom hírleveleket** is le lehet tölteni. Ötleteket szerezhetünk facebook oldalunkról vagy kéthetente megjelenő EnergiaKözösségek hírleveleinkből is, melyek **eddig megjelent példányai** megtalálhatók honlapunkon. A **Klímabarát háztartások** kiadványban szintén sok érdekes tippet kaphatunk otthoni energiafogyasztásunk csökkentésére. Segítségét nyújtanak továbbá **CO₂ kihívásaink**, melyekben nem csak a feladat olvasható, hanem tanácsok, gondolatok is az adott témával kapcsolatos megtakarításokra vonatkozóan. A jelenlegi sorrend megtekinthető a **honlapon!**

Sajnos nehezíti az adatok pontos megismerését az, hogy a rosszul bevitt leolvasások, referenciák torzírtják a végeredményeket, ezért kérjük – aki teheti – ellenőrizze le adatai helyességét. Minden beállítás kitöltésére szükség van és ügyeljünk arra, hogy a referencia-időszak minimum 9 hónap legyen!

Háztartási alapállapot kérdőív eredmények

Örömmel jelentjük, hogy alapállapot kérdőívünkkel kapcsolatban az elvárt 60% visszagyűjtési arányt teljesítettük! Sőt, versenyzőink 71%-a szakított időt arra, hogy kitöltse. Partnereink közül csak Romániának sikerült ezt az eredményt túlszárnyalni (83%), de az utánunk következő Nagy-Britannia csak 31%-os aránnyal büszkélkedhet. Ezúton is köszönet illeti azokat, akik ezzel is segítettek munkánkat! **KÖSZÖNJÜK!** A versenydíszak végén még egyszer szeretnénk a türelmeteket és lelkesedéseket kérni, mert a kérdőív párját is visszavárjuk. Március közepén tesszük közzé és április végéig kell összegyűjtenünk a résztvevők 60%-ától. A kérdések hasonlóak, és a szervezők arra kíváncsiak, hogyan változtak meg energiafogyasztási szokásaink a verseny hatására.

Szellőzés kontra huzat

Fontos, hogy egy háznak, lakásnak megfelelő legyen a szellőzése, de ne tévesszük össze a szellőzést a huzattal: a huzatos otthon energiapazarló! Ellenőrizzük tehát, hogy nem húz-e a levegő például a nyílászáróink körül, és szigeteljük őket, ha igen.

Otthonunk huzatproblémái nem állnak meg az ablakoknál, ajtóknál: ha nem érezzük egyértelműen a huzatot a lakásban, akkor is lehetséges rejtett – és nemkívánatos – levegőszivárgás, amire fény derül, ha légzásmérést végeztetünk! Részleteket a mérés elvégzéséről [itt](#) találunk.

Ajánlott tennivaló

Győződjünk meg róla, hogy nem huzatosak-e a nyílászárók! Szigetelhetjük őket házilag is olcsó, könnyen beszerezhető anyagokkal (ld. öntapadós szigetelőcsík), illetve szilikoncsővel is, amit szintén felhelyezhetünk mi magunk az ablakkeretre (ld. a videót [itt](#) a gyakorlati tudnivalókról).

Jó tudni

“Egy hatvan négyzetméteres lakás szigetetlen ablakain, összeadva a rések keresztmetszetét egy kosárlabda átmérőjénél nagyobb keresztmetszetű nyílást kapunk. Ha ezt a rést ablakszigeteléssel egy ping-pong labda méretére csökkentjük a természetes és szükséges szellőzés megmarad, de költségeink drasztikusan csökkennek.” (<http://www.ablakszigeteles.org/>)

A nyílászárók utólagos szigetelése jelentős hővesztéségtől kíméli meg a háztartást, az éves energiafogyasztás akár 15-20%-át is megtakaríthatjuk!

Mit tehetünk még?

Átmeneti megoldásnak jó szolgálatot tesz a huzatos ajtó, ablak elé helyezett huzatfogó kígyó, amelyet mi magunk is elkészíthetünk pl. régi harisnyanadrágból!

1. Vágjuk félbe a harisnyát, így két kígyót tudunk készíteni.
2. Töltsük meg a harisnyaszárakat: anyagdarabok, csíkokra vágott régi takaró, sőt az újságpapír is megfelel a célnak. Tömjük meg alaposan a kígyókat, ld. a képen!
3. Zárjuk le a kígyó száját.
4. A fantáziánktól függően dekorálhatjuk a huzatfogókat, a kígyónk lehet pl. kutya vagy akár elefánt is nagy fülekkel és ormánnyal stb.!

Légzásmérés
BlowerDoor rendszerrel

Zuhany kontra fürdés

Bár általánosan elfogadott gondolat, hogy a zuhanyozás víztakarékosabb, így kevésbé környezetterhelő tevékenység, mint a fürdés, egy innovatív brit felmérés szerint a helyi tisztálkodási szokások fényében ez nem biztos, hogy így van.

A zuhany alatt töltött idő és így az elhasznált melegvíz megbecslése nem egyszerű feladat. A fogyasztók önbevallása, egy mindennapos rutintevékenységről lévén szó, nem megbízható. Ezen felül bizonyára senki sem szeretné, ha zuhanyzás közben stopperrel a kezében állna mellette a kérdezőbiztos. Az Unilever kutatói ezért egy innovatív megoldással álltak elő. A kutatásban résztvevő száz család zuhanyrózsájára egy speciális szenzort szereltek fel, amely érzékelt, ha a résztvevők megnyitották a csapot, továbbá azt is, milyen hőmérsékletű vizet engedtek meg.

A vizsgálat során a családoknál tíz napon keresztül összesen 2600 zuhanyzás adatait rögzítették. Az adatok elemzése során megállapították, hogy a résztvevők a korábbi felméréseknél becsült öt percnél jóval több időt, átlagosan nyolc percet töltöttek a zuhany alatt. Ez az jelenti, hogy egy-egy tusolással nagyszámú hasonló mennyiségű melegvizet és energiát használtak fel, mintha fürödtek volna.

Az eredmények szerint az átlag nyolc perces zuhany 62 liternyi melegvíz felhasználásával egyenértékű, míg a fürdéshez 80 liter vizet fogyasztanak. A kutatás arra is rámutatott, hogy ha a zuhanyrózsa nagynyomásra van állítva, akkor az átlagos nyolc perc alatt kétszer annyi energia és melegvíz fogy, mint ha teleengednék a kádat.

A fogyasztói szokások tekintetében is mutat néhány érdekességet a kutatás. E szerint ugyanis a 12 év körüli fiúk töltik a legtöbb időt a zuhany alatt, átlagosan 9 percet és 41 másodpercet. Az azonos korú lányok ezzel szemben csak átlagosan 6 perc 34 másodpercig tisztálkodnak. Az életkor előrehaladtával ez megváltozik, tinédzser éveikben a lányok már 9 perc fölé emelik a tusolással töltött időt.

Az adatok szerint a felnőtt nők 7 perc 39 percig zuhanyoznak, kivéve szombatonként, amikor is 8 perc 55 másodpercet töltenek ezzel az elfoglaltsággal. A férfiak átlagideje 8 perc 5 másodperc egy hétre nézve.

Forrás: <http://greenfo.hu/hirek/2011/11/28/zuhany-kontra-furdes>

Kép forrása: www.sikhfoundation.org

Szemétegetés otthon? Brrrrr...

Valószínűleg mindannyian megborzongtunk már a tél néhány napján, amikor az utcán sétálva nemcsak füstölő kéményeket láttunk, hanem a belőlük szálló orrfacsaró bűzre is felfigyeltünk. Sajnos ezzel az „élménnyel” nem leszünk gazdagabbak. Rongyokkal, műszálas ruhákkal, gumicsizmákkal vagy PET palackkal fűteni nem kimondottan egészséges és környezetbarát dolog, arról nem beszélve, hogy aki ezt teszi, jogszabálysértést követ el.

A háztartásokban általában két ok miatt égetnek hulladékokat:

- az energiaárak emelkedése miatt mindenki igyekszik minél olcsóbban megúszni a telet,
- vannak, akik - pl. lustaságból - nem akarják szelektíven gyűjteni és elvinni vagy elszállíttatni a feleslegessé vált anyagokat, egyszerűen bedobják a kályhába a holmikat.

Műszálas ruhaneműk, műanyagok a környezetre káros anyagnak minősülnek, ezek megsemmisítése az uniós szabályok szerint csak zárt rendszerben, égetőművekben lehetséges.

A háztartásokban leggyakrabban előforduló műanyagok a polietilén (PE) és polipropilén (PP). Ezen anyagokból készül a háztartásban használt eszközök jelentős része, valamint számos csomagolóanyag, zacskó, üdítő flakon. Égésükkor rákkeltő, bőr- és szemirritációt okozó, a légző- és immunrendszert és a vérképző szerveket súlyosan károsító vegyületek szabadulnak fel. Ezek kis mennyiségben egészségkárosodást, nagy koncentrációban akár azonnali halált is okozhatnak. A PVC (poli-vinil-klorid) égésekor olyan anyagok szabadulnak fel, mint az első világháborúban harci gázként alkalmazott foszgén, a rákkeltő vinil-klorid, illetve a rendkívül egészségkárosító dioxinok. **Ha műanyagot égetünk, vagy a környezetünkben teszi ezt valaki, könnyen elszenvedhetjük a következő egészségkárosodások valamelyikét: daganatos megbetegedések, impotencia, magzatkárosodás, máj- és vesekárosodás, májrák, légzési elégtelenség, tüdőgyulladás, vérsejt-károsodás, halál.**

Törvényi szabályozás

A jogszabályi háttér az Országos Tűzvédelmi Szabályzat kiadásáról szóló 9/2008. (II. 22) ÖTM rendelet (továbbiakban: OTSZ), valamint a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Kormányrendelet (továbbiakban: korm.rend.) előírásai adják. Utóbbi a 21/2001. számú kormányrendeletet váltotta fel, és 2011. január 15-én lépett hatályba.

**A műanyagok égetése nyílt színen vagy bármilyen tüzelőberendezésben TILOS.
A jogszabály megszegői 50.000 – 500.000 forintig terjedő bírságra számíthatnak.**

Ha észre vesszük, hogy környezetünkben nem tűzbe való anyagot égetnek, több megoldás közül is választhatunk szomszédunk megfékezésére.

Mit tehetünk, ha valaki környezetünkben műanyagot éget?

- Adjuk oda neki a Levegő Munkacsoport [kiadványát](#), hiszen sokan nincsenek tisztában az égetés következményeivel.
- Ha ezzel nem érünk el hatást, forduljunk a helyi önkormányzat **jegyzőjéhez** – lehetőleg írásban. A 2006. évi CXL. tv. 29. §-a alapján közérdekű bejelentésekkel fordulhatunk az illetékes hatóság felé, melyet műanyagégetés esetén is illetékmentesen megtehetünk. Fontos erre a jogszabályra hivatkozni levelünkben! Kérjünk tájékoztatást a meghozott intézkedésekről!
- A tűzoltóság (105) vagy a rendőrség (107) intézkedését kérhetjük.
- Notórius égetőkkel szemben az illetékes [környezetvédelmi felügyelőség](#) is eljárhat.

Mit tehetünk azért, hogy minél kevesebb műanyag kerüljön a környezetbe?

- A legjobb az, ha megelőzzük a hulladékképződést. Ne vásároljunk eldobható csomagolásban kínált termékeket, inkább a visszaválthatót válasszuk! Ne vigyünk el műanyag zacskókat a boltokból, inkább használjunk vászon bevásárlótáskát vagy kosarat!
- Az egészségtelen adalékanyagokkal ízesített, tartósított üdítőitalok helyett igyunk csapvizet. A több száz vagy ezer kilométerről szállított, műanyag palackban forgalmazott ásványvizek helyett is megfelel a csapvíz.
- Épületeink berendezésénél válasszunk tartós fa bútort, mely nem tartalmaz műanyagot. Tömör fából készült bútorokat válasszunk, melyet olajjal és viaszolással magunk is lekezelhetünk méregmentesen.
- Kerüljük a műszálas ruhákat.

Gyűjtsük szelektíven a műanyag hulladékot, hogy azt újra lehessen hasznosítani!

Forrás: http://www.levego.hu/kiadvanyok/ne_egesd_el

Tündöklő kiscsibék – világítási mintaprojekt egy gödöllői óvodában

Munkahelyeink, közintézményeink – bölcsődék, óvodák, iskolák, kórházak stb. – szinte kizárólag fénycsőekkel világítanak. Az épületek felépítése óta eltelt időszakban - mely jellemzően akár 30-40 év is lehet - e fénycsőekkel kapcsolatos munkák szinte kizárólag a kiégett fénycsővek cseréjére és maximum a búrák tisztítására korlátozódtak. Egy olyan energiatárolót ettünk minden nap, ami még károsan is hatott a szemünkre és szervezetünkre... és hat a mai napig!

Léteznek olyan modern fénycsővek, amelyek minimális szereléssel a régiók helyére betehetőek, és amelyek akár felére csökkentik a fogyasztást és képesek 70-80%-os fényerő növekedést biztosítani.

Dr. Fábrián Zsolt alpolgármester úrral együttműködve a gödöllői Kazinczy Körúti Óvodának a Csibe csoportjában kerültek a fénycsővek kicserélésre. A mérések alapján: az áramfogyasztás 49,5%-kal csökkent; a fényerő több ponton mérve, átlagosan 76%-kal nőtt; a fénycsővek nem vibrálnak, így kímélik az ovisok és óvodai dolgozók szemét.

Mérési jegyzőkönyv: http://www.gandg2008.hu/index.php?content=referenciak&content2=referenciak_fotok&rovat=%D3voda

Forrás: <http://www.gandg2008.hu/>; G&G 2008 Kft.

A Szén-dioxid Nyomozók újra munkába álltak

A Magyar Környezeti Nevelési Egyesület ebben a tanévben is meghirdette iskoláknak szóló versenyét. A www.carbondetectives.hu honlapon folyamatosan regisztrálhatnak a belépő új Nyomozócsoportok. A Szén-dioxid Nyomozók projekt a 8-14 éves korú iskolai tanulókat szólítja meg.

A projekt sajátossága, hogy a CO₂ kibocsátást komplexen vizsgálja:

- az iskola energiaszámláin keresztül;
- az iskolába közlekedés feltérképezésén keresztül;
- az iskolai étkeztetés, az iskolában elfogyasztott élelmiszereken keresztül.

A nyomozócsoportok egyrészt kideríthetik, hol szökik el az energia az iskolából, másrészt akciót szervezhetnek az energia védelmében. Az akciók során készült dokumentumokkal lehet a www.carbondetectives.hu honlapon a versenybe is benevezni. A projekt részeként felkészítő képzéseket is tart a Magyar Környezeti Nevelési Egyesület az érdeklődő pedagógusok részére.

Forrás és további információk: <http://www.carbondetectives.hu> és <http://www.mkne.hu>

Január utolsó péntekén kezdték nyomni a Balatoni koronát

Kép forrása: <http://veszprem.hu>

Az észak-balatoni térség helyi pénzét, a Balatoni koronát január utolsó pénteken kezdték nyomni, és várhatóan március végén kerül forgalomba - mondta Leitold László, a Kinizsi Bank vezérigazgató-helyettese csütörtökön a veszprémi közgyűlésben.

A polgármester tavaly május közepén jelentette be, hogy helyi pénz bevezetését tervezik Veszprémben és térségében. A kezdeményezéshez csatlakozott Balatonalmádi, Balatonfüred és Várpalota, valamint három környékbeli község, Nemesvámos, Litér és Tihany. A helyi pénztől általában azt várják, hogy az adott térségben plusz forrást, likviditást biztosítson a pénzforgalomban résztvevők számára.

Forrás: <http://privatbankar.hu/kkv/penteken-kezdik-nyomni-a-balatoni-koronat-244108>

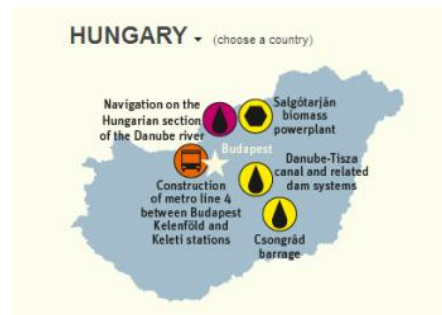
Káros beruházások EU-s pénzekből

A Föld Barátai Európa és a Közép- és Kelet-Európai Bankfigyelő Hálózat február 2-án közzétett felmérése szerint jelentős környezeti és társadalmi károkat okozhatnak egyes uniós eurómilliárdokkal finanszírozott nagyberuházások. A „bűnös” projektek között öt magyarországi beruházás is szerepel.

A tanulmány 33 káros és problémás projektet tárt fel Közép- és Kelet-Európában, összesen 16,5 milliárd euró értékben. A bolgár, cseh, észt, lengyel, macedón, magyar és szlovák projekteket felvonultató listában többek között természetvédelmi területeket átszelő autópályák, hulladékégetők és repülőterek szerepelnek, melyek megvalósítása folyamatban vagy tervben van az Európai Unió költségvetéséből.

Aggályos magyarországi beruházások a térképen:

- 4-es metró (folyamatban levő beruházás)
- Fejlesztések a Duna hajózhatóságának érdekében (tervezett beruházás)
- Csongrádi vízlépcső és vízerőmű (előkészületben, mérlegelés tárgya)
- Duna-Tisza-csatorna (előkészületben, elemzések és mérlegelés tárgya)
- Salgótarjáni biomassza erőmű (előkészületben, mérlegelés tárgya)

Forrás és további információk (többek közt indoklás): <http://greenfo.hu/hirek/2012/02/02/karos-beruhazasok-eu-s-penzekbol>

Komposztkazán, rakétakályha, házi biogáz és szalmaépítészet

Időpont: 2012. február 25. (szombat), 13:00 óra

Helyszín: Szabadidős és Gazdasági Innovációs Centrum (2112 Veresegyház, Fő út 45-47.)

A Magyar Szalmaépítők Egyesülete, a Viruló Kert Baráti Közhasznú Egyesület és az Élet-Közösség Egyesület a fenti címmel kerekasztal beszélgetést szervez.

Előadók: Ország József, Kakukkné Varga, Igaz Titusz.

Az étkezést egyénileg kell megoldani, de a helyszínre utazáshoz "telekocsi" szerveznek.

A rendezvény ingyenes de regisztrációhoz kötött! Regisztrálni itt lehet az űrlap kitöltésével.

További információk: Magyar Szalmaépítők Egyesülete, 06-30/234-9890, egyesulet@szalmaepitok.hu

Forrás: <http://szalmaepitok.hu/programok/97-komposztkazanraketakalyhabiogaz.html>

Komposztálok, tehát vagyok!

Lehet-e a városi növényzetet, a balkonládákat, a szobanövényeinket ingyen tápanyaghoz juttatni? Csökkenthetjük-e a háztartási hulladékunkat akár kétharmadára, felére? Feléleszthetjük-e a belvárosi udvarokat, kerteket a háztartási hulladékból nyert tápanyagokkal?

Ezekre a kérdésekre kíván válaszolni, sőt megoldást kínálni az Ökoszolgálat Alapítvány és a SZIKE Egyesület most induló programja, melynek során a jelentkező fővárosi családi- és társasházak a komposztálási tevékenység elkezdéséhez ingyen komposztálóhoz és megfelelő szakmai ismeretekhez juthatnak.

Jelentkezni a SZIKE Környezet- és Egészségvédelmi Egyesület honlapján lehet. A honlapra jutva a jelentkezés földre kell kattintani.

További információk: SZIKE Egyesület, Gellért Miklós, 06-1/409-0449, gellertm@vnet.hu

Forrás: <http://greenfo.hu/hirek/2012/02/05/komposztaljunk-kozosen>

Komposztmester képzés

Időpont: 2012. február 25 (szombat), 10:00 - 16:00 óra

Helyszín: ELTE Vezér úti Kollégium (1141 Budapest, Vezér út 112.)

A Komposztforum Magyarország Egyesület egy napos komposztmester képzést tart, ahol az érdeklődők megtanulhatnak a házi komposztálással kapcsolatban minden elméleti és gyakorlati tudni- és tennivalót.

Részvételi díj: 5.000 Ft (oktatás, ismeretterjesztő kiadványok, napközbeni frissítők, büféebéd)

Jelentkezési határidő: 2012. február 22. Jelentkezni itt lehet az űrlap kitöltésével.

További információk: Komposztforum Magyarország Egyesület, Szentirmai-Zöld Máté, 06-30/554-5452, zoldmate@komposztmester.hu

Forrás: <http://komposztforum.hu/h%C3%ADrek/komposztmester-kepzes>

Természetvédelmi akciónap

Időpont: 2012. február 18. (szombat), 8:30 óra

Helyszín: Budapest, Tétényi-fennsík

Az akciónap keretében a Magyar Madártani Egyesület ismét kitelepíti mobilgyűrűző központját és tabori konyháját. A program iránt érdeklődők részt vehetnek egy madárgyűrűzési bemutatótn, valamint az önkéntesek szükséges eszközöket, úgymint láncfűrész, kasza, egyéb kéziszerszámok, kesztyűk és ponyvák a szervezők biztosítják.

Találkozás és a helyszínre utazás: reggel 8:30-kor a Fitoland raktárnál (1223 Budapest, Rókales u. 2-4.)

További információk: Zöld Jövő Környezetvédelmi Egyesület, 06-1/463-1978, 06-70/289-4970, zoldjovo@zoldjovo.hu

Forrás: <http://www.greenfo.hu/programok/2012/02/18/termeszetvedelmi-akcionap>

Éghajlatvédelmi Teljesítmény Index

Sokféle módon lehet megbecsülni az egyes országok éghajlatvédelmi teljesítményét. Érdekes kérdés, hogy egy adott ország vajon jól teljesít, vagy rosszabbul, mint más országok. Ennek megválaszolására tesz most már hatodik éve kísérletet az Éghajlatvédelmi Teljesítmény Index (*Climate Change Performance Index, CCPI*).

A német Germanwatch szervezet által, a Levegő Munkacsoport közreműködésével összeállított index módszertanilag folyamatosan fejlődik, és tervek szerint a következő években már nem csak a fosszilis tüzelőanyagok égetésére visszavehető, hanem az erdőirtás nyomán fellépő szén-dioxid emissziót is be fogják építeni a számításokba. Az index egyrészt az emissziós trendeket, másrészt a kibocsátás nagyságát, harmadrészt pedig a szakpolitikai lépéseket minősíti, szakértői vélemények alapján súlyozva azokat. **A lista első három helye 2011-ben is, mint addig minden évben, üresen maradt, ugyanis az értékelés szerint egyik ország sem teszi meg a legfeljebb két Celsius fokos felmelegedés tartásához szükséges lépéseket.** Negyedik helyen Svédország végzett, Magyarország a 61 országból álló listában a 18. helyet foglalta el, vagyis közepes minősítést ért el.

THE CLIMATE CHANGE
PERFORMANCE INDEX
RESULTS 2012

Forrás: http://levego.hu/kapcsolodo_anyagok/eghajlatvedelmi_teljesitmeny_index?utm_source=newsletter

A teljes jelentés angolul: <http://www.germanwatch.org/klima/ccpi.pdf>

Síelés napenergiával

Megnyílt a mindössze 113 lakosú Tenna településen, Svájcban a világ első napenergiával működő sífelvonója. A felvonó napelemei nem csak a 460 méter hosszú felvonót működtetik, hanem naperőműként is üzemelnek, és elektromos áramot táplálnak a hálózatba.

A sílift amúgy egy teljesen átlagos 460 méteres felvonó, amely óránként 800 személy szállítására alkalmas. A napelemek egy 330 méteres szakaszon vannak felfüggesztve, a 82 napelem mindegyike 30 fokos szögben dél felé néz. A napelemek tízpercenként követik a nap állását kötélfüggesztés segítségével, ezáltal a tetőre szerelt napelemekhez képest kb. 20 százalékkal több energia nyerhető.

Az erőmű ugyanannyi energiát termel, mint a hasonló erőművek Dél-Olaszországban, mivel 1700 méter magasságban a napsugárzás intenzívebb, illetve a szerkezet hűtése is megfelelő, ami szintén növeli a hatásfokot. A sílift a téli szezonban 23.000 kWh szolár áramot használ a saját működéséhez, a napelemek pedig évente összesen 90.000 kWh-t termelnek. A falu vezetése szerint ez megtérülő beruházás, mivel jelentős a beruházás turisztikai vonzóereje is.

Forrás: <http://www.greenfo.hu/hirek/2011/12/21/sieles-napenergiaval>

Zöld tippek síelőknak: http://www.energyneighbourhoods.eu/sites/default/files/tippek_sieloknek.pdf

Fehérre festenek az utakat, háztetőket

Környezetvédők azzal az ötlettel álltak elő, hogy a zsúfolt nagyvárosokban a betonfelületeket (autóutakat, járdákat) és a háztetőket fehérre kéne festeni. A fehér színű felszínek (pl. a hóval borított területek) több napsugárzást vernek vissza, tehát kevésbé melegszenek fel, mint a sötétebb felszínek. Így a fehér felületek nyáron és télen is kevesebb hőt szívnak magukba, csökkentve a felmelegedést.

Az ötletgazdák felhívják a figyelmet arra, hogy a környezetszennyezést és az éghajlatváltozást okozó szennyezőanyagok, gázok nagy részét a nagyvárosok bocsátják ki, és ugyanezek a városok lesznek elsődleges elszennvedői a klímaváltozásnak. A sok esetben folyók partján illetve tengerpartokon található metropoliszok ugyanis fokozottan ki vannak téve az éghajlatváltozás következményeinek, hiszen az emelkedő tengerszint elsőként őket fogja veszélyeztetni.

Forrás és további információ: <http://www.meteoline.hu/index.php?m=9&nid=2465>

Zéró kibocsátású iskolák terve Gázában

Húsz zéró kibocsátású iskolát tervez építeni az Egyesült Nemzetek Közel-Keleti Palesztin Menekültekkel Foglalkozó Segély- és Munkaügynöksége (*The United Nations Relief and Works Agency - UNRWA*) – a látványterveket tavaly év végén mutatták be. A 800 diák befogadására alkalmas épületeket Mario Cucinella tervezte, és érdekességük, hogy függetlenek lesznek a szolgáltatóktól, azaz saját vízgyűjtő rendszerük, geotermikus energiát és napenergiát hasznosító rendszereik lesznek. Az UNRWA hasonló iskolák építését tervezi Ciszjordániában, Jordániában, Libanonban és Szíriában.

A főbb dizájnelemek között vannak az építési területről kitermelt földdel megtöltött hőtároló oszlopok, a nagy központi udvar, és a hagyományos mashrabiya falak (fadarabokból kirakott rácsosított fal), amelyek az árnyékolást és szellőzést biztosítják. Lesz esővízgyűjtő rendszer is, a vizet higiéniai célokra és öntözésre használják majd.

Forrás és további információ: <http://www.smartplanet.com/blog/design-architecture/school-designs-with-a-green-future-in-mind-for-gaza/2596>

A Felelős Gasztrohős

<http://gasztrohos.blog.hu/>

A blogot egy olyan lelkes csapat írja, akik egyelőre elsősorban Budapesten látogatnak meg felelős éttermeket, kávézókat, büféket, és ott szerzett élményeiről számolnak be az olvasóknak. Saját elmondásuk szerint:

“Úgy döntöttünk, hogy bár nem vagyunk étteremkritikusok, elindítunk egy blogot, amelyben ilyen felelős éttermekről írunk. Célunk: segíteni ezeknek az éttermeknek, hogy nekik is megtérüljön az energia – és anyagi – befektetés, és hírük messze szálljon. Így talán egyre több étterem érzi majd, hogy az egészségen és fenntarthatóságon alapú életmód (idegen szóval LOHAS: Lifestyle for Health and Sustainability), amelyet az emberek sokszor anélkül követnek, hogy ezt bárhol hirdetnék, nem csak egy múló trend, hanem a valóban minőségi élet alapja.”

Sajnos, nem csak működő helyekről írnak, hanem már bezárt nagyszerű kezdeményezésekről is: ilyenkor az olvasó csak sajnálhatja, hogy nem tudott ellátogatni egy kis kóstolóra korábban...

Hol együnk

anélkül, hogy utána furdalna zöld lelkiismeretünk?

Mennyire környezetbarát autónk?

<http://www.nextgreencar.com>

Ha autózunk, vagy esetleg azon mesterkedünk, hogy autómegosztó közösséget indítsunk, és szeretnénk minél környezetbarátabb autót használni, a szén-dioxid kibocsátáson kívül számos szempontot érdemes figyelembe venni:

- egyéb kibocsátások: nitrogén-oxid, metán, szén-monoxid, szénhidrogének, kén-dioxid, szálló por (PM) stb.
- az autó életciklusa (a nyersanyagok gyártásától a hulladékká válásig);
- a felhasznált üzemanyag életciklusa.

A nextgreencar.com értékelése mindezt figyelembe veszi, így segítségével megtudhatjuk, hogy egy 0-tól 100-ig terjedő skálán (ahol a 0 legzöldebb, a 100-as érték pedig a legszennyezőbb járművet jelöli) már meglévő gépkocsink, vagy az, amelyiket kinéztük, hol helyezkedik el. Például, egy 16 éves, 3 ajtós, 1,4 literes motorral rendelkező benzín üzemű autó a jobboldali képen látható értékelést kapta:

Az autó szén-dioxid kibocsátása 159 gr/ km. Összehasonlításképp, egy 1,5 literes Priusnak 104 gr/km a kibocsátása, és a 0-tól 100-ig terjedő skálán 35 lenne a besorolása... Érdemes tehát alaposan átgondolnunk, hogy mikor érdemes új autót vennünk! Ebben segít többek közt a [14. hírlevél](#) vezércikke.

Edenproject

<http://www.edenproject.com/>

Az angliai Cornwallban 11 éve működő Éden Projekt (*The Eden Project*) egy környezettudatos és fenntartható módon épült/üzemeltetett élmény- és kultúrpark, amely turisztikai látványosság, oktatóközpont és társadalmi vállalkozás is egyben.

A gyönyörű kerteken, futurisztikus épületeken és fantasztikus művészeti és zenei eseményeken túl, az Éden Projekt létrehozói...

- ...helyben és külföldön is olyan programokat vezetnek, amelyek környezeti, társadalmi és gazdasági megújulást hoznak a helyi közösségeknek;
- ...interaktív tanulási lehetőségeket kínálnak a diákoknak;
- ...megmutatják a látogatóknak, milyen fontosak a növények és jelentős kutatásokat végeznek a természetvédelem terén;
- ...vállalatoknak is segítséget nyújtanak a zöld működéshez;
- ...mindezt úgy, hogy közben a parkot a lehető legfenntarthatóbban működtetik (energiahatékony épületek, napelemek, esővízgyűjtő rendszer, takarékos vízhasználat, díjnyertes hulladékprogram stb.)

Az oldalon böngészve nem csak a számos programot és tevékenységet ismerhetjük meg, de vásárolhatunk is az [Etikus, fenntartható és újrahasznosított termékek boltjában](#), illetve aktuális híreket találunk az [Éden Projekt blogjában](#).

Bemutakoznak a Kislábnymom és EnergiaKözösségek programok médiatámogatói

Ma&Holnap – A fenntartható fejlődés lapja

„A fejlesztés nem nélkülözheti a mában való cselekvést és a holnapban gondolkodást.”

A MA & Holnap folyóirat elsődleges célja olyan koncepciók, programok, fejlesztések bemutatása, amelyek szem előtt tartják a legátfogóbb értelemben vett fenntartható fejlődés céljait, elveit, követelményeit.

A 2000-ben indult, kéthavonta megjelenő magazin filozófiája: "A fenntarthatóság olyan fejlődés, ami úgy biztosítja az alapvető környezeti, gazdasági és társadalmi szolgáltatásokat, hogy közben nem veszélyezteti azoknak a rendszereknek mai és jövőbeni életképességét, amin ezek a szolgáltatások alapulnak." Vagyis, úgy kell élnünk és fejlődünk ma, hogy azzal ne tegyük kockára a holnapot, hogy az utánunk jövő nemzedékek is ugyanolyan életlehetőségek és minőségek között élhessenek, mint mi.

A magazin munkatársai az elmúlt 11 évben számos tudományos, szakmai cikket jelentettek meg a klímaváltozásról, a fenntartható fejlődésről, a társadalmi felelősségről. A folyóirat témái – a lap elhivatottságának megfelelően – a fenntartható fejlődés területeit járják körbe, így foglalkoznak megújuló energiákkal, környezet- és természetvédelemmel, urbanisztikával, fenntartható építéssel, innovációval, gazdasággal, környezeti neveléssel, civil kezdeményezésekkel és mindezek jogi hátterével. A lapban megjelenő cikkek elsősorban a magyarországi aktualitásokkal foglalkoznak, de Európa Magazin, illetve Kitekintő rovataikban külföldi példákat is bemutatnak.

A lap honlapján a kiadvány aktuális és korábbi számai olvashatók, fontos eseményekről adnak hírt, illetve hírlevelekre is regisztrálhat a látogató.

www.maesholnap.hu

greenfo.hu – zöld iránytű a neten

A greenfo.hu immár 11 éve az egyetlen tematikus hazai zöld hírcentrum az világhálón. Ezen évtized alatt az oldal munkatársai közel 30.000 cikket tettek fel a honlapra, és naponta 10 – 15 hírrel bővül kínálatuk. Egyedülálló zöld hírchívumukban egy évtized környezet- és természetvédelmi információi közül válogathatnak az olvasók.

Emellett számos népszerű szolgáltatást is nyújtanak, pl. van az oldalon ingyenes állásbörze, adatbázisok, programajánló és kiadványfigyelő, lehet olvasói cikkek formájában véleményt nyilvánítani és pályázatok között keresgélni. A Magyarországon unikumnak számító Zöld jogász rovatban az olvasók jogi kérdéseket tehetnek fel a szakembereknek, a Zöld szemmel rovatba pedig környezetszennyezésekről, illetve pozitív példákról küldhetnek be képeket. Minden vasárnap – jelenleg 8000 címre – küldik ki a greenfo info hírlevelet, melyre a honlapon fel lehet iratkozni.

2011. november 21-én a greenfo.hu „Kiváló magyar tartalom” közönségdíjat vehetett át egészség/környezet kategóriában a Magyar Tartalomipari Szövetség által szervezett eFestival versenyben. A verseny célja arra ösztönözni az alkotókat, hogy minél színvonalasabb, minőségi magyar tartalmat állítsanak elő és szolgáltatassanak a felhasználóknak.

www.greenfo.hu

Gödöllői Hírek online

A Gödöllői Hírek közérdekű, kétheti rendszerességgel megjelenő, magánkiadású városi lap nyomtatott változata idén ünnepli első megjelenésének 15. évfordulóját. Az elmúlt másfél évtizedben többször is változott a lap külleme, formátuma pedig 2000-ben A/3-as lett.

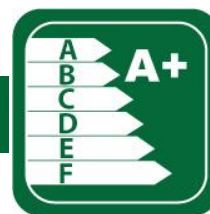
Igazodva az elektronikus kommunikáció folyamatos terjedéséhez és fejlődéséhez, 2008-tól a lapszámok felkerültek a világhálóra, a napjainkban is működő www.godolloi-hirek.hu oldalon. Az archív számokban is olvashatjuk a népszerű rovatok közé tartozó, a környezettudatosság és fenntarthatóság témáit feldolgozó Zöld sarok rovatot, amely sok hasznos információval és a zöld életmódra vonatkozó gyakorlati tudnivalókkal látja el az olvasót.

A 2010-es esztendő jelentősebb változást hozott a Gödöllői Hírek életében, mivel augusztus elején elindult az online hírportál, a www.godolloi-hirek.hu. Az oldal hamar népszerű lett az olvasók körében, látogatottsága folyamatosan emelkedett, és az oldal munkatársai minden nap azért dolgoznak, hogy ez a kedvező tendencia a jövőben is folytatódjon.

Hasznos tanácsaikkal, észrevételeikkel, javaslataikkal az olvasók is segíthetik a hírportál munkáját, hozzájárulva ahhoz, hogy – a gödöllői, vagy Gödöllőhöz kötődő hírek, események sokszínűségének növelésével – a városban lezajló és közérdeklődésre számot tartó történésekkel minél többen és minél gyorsabban szembesülhessenek.

www.godolloi-hirek.hu

A Kislábynom verseny főtámogatója

SHARP

Az osakai székhelyű Sharp Electronics azért kapta a Sharp nevet, mert alapítója, Tokuji Hayakawa találta fel az első mechanikus ceruzát, amit Ever-Sharp-nak (Mindig-Hegyes) nevezett.

A cég 1912-es megalapítása óta folyamatosan bővítette üzleti tevékenységét. Az elmúlt harmincnégy évben 14 európai egységet hozott létre: 1 laboratóriumot, 4 gyártóüzemet, 8 kereskedelmi leányvállalatot és 1 pénzügyi vállalatot. A termékpalettája a szórakoztató elektronikai cikkektől a háztartási eszközökön, digitális információs rendszereken és mobiltelefonokon át egészen a napelemekig terjed.

A Sharp hozzá akar járulni a világ CO₂ kibocsátásának csökkentéséhez azzal, hogy olyan termékeket gyárt, melyek energiát takarítanak meg vagy állítanak elő. Ez a modern termékek, környezetbarát gyártási eljárások, példamutató újrahasznosítási folyamatok kidolgozását és az olyan alternatív energiaforrások, mint a napenergia népszerűsítését és fejlesztését melletti elkötelezettséget jelenti.

Egyik ilyen termékünk az az A++ energiaosztályú, két ajtós hűtőszekrény, amelyet a Kislábynom verseny fődíjaként ajánlottak fel a legjobban szereplő közép-magyarországi háztartás számára.

Forrás: <http://www.sharp.hu>

Bemutakozik a ZöldBolt

A környezetvédelem iránt elkötelezett fiatalok által működtetett online és normál boltok azzal a céllal jöttek létre, hogy alternatívát nyújtsanak a hétköznapi és nem annyira hétköznapi vásárlások során azoknak, akik környezettudatos módon akarnak élni.

A ZöldBolt olyan termékek széles skáláját kínálja, amelyek környezetbarát és/vagy környezetbarát módon készülnek. Kínálatukban a környezetbarát tisztítószer, háztartási kellékek, energiatakarékos eszközök, komposztálók, natúr kozmetikumok egyaránt megtalálhatóak.

A bolt működtetői ugyanakkor azt is fontosnak tartják, hogy honlapjuk segítségével látogatóik környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos szakmai tartalmakhoz, hírekhez és információkhoz is hozzájuthassanak. Épp ezért a portálon zöld adatbázisok, környezetbarát tippek és alternatívák sora is szerepel.

A kiszemelt árucikkek személyesen vehetőek át a veszprémi vagy a budapesti üzletben, illetve az ország 87 városában található, több mint 200 Pick Pack Pont (hírlapüzletek) bármelyikén.

A ZöldBolt a Kislábynom verseny támogatójaként értékes környezetbarát termékeket ajánlott fel a nyertes résztvevők számára.

Forrás: <http://www.zoldbolt.hu>

Néhány szó a Zöldpolc webáruházról

Magyarország legnagyobb öko webáruházának alapfilozófiája, hogy 1 helyre összegyűjtse és elérhetővé tegye mindazon környezetbarát termékeket, melyek beszerzéséért legalább 5-6 különféle boltot végig kellene látogatnia egy környezettudatos vásárlónak. Széles kínálatuknak köszönhetően rengeteg hagyományos termék (pl. tisztító- és mosószer, játék, kozmetikum, irodai bútor és írószer) környezetbarát alternatívája megtalálható az áruházban. A „zöld” háztartás és iroda fenntartásához szükséges termékek többsége budapesti ökoboltjukban is azonnal beszerezhető.

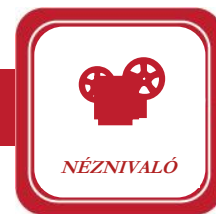
A Zöldpolc webáruház számos olyan terméket is kínál, melyek használatával a háztartások jelentős mennyiségű gázt, vizet és elektromos áramot takaríthatnak meg. Az energiatakarékos termékek leírásánál feltüntetnek olyan kapcsolódó információkat, objektív termékteszt eredményeit, melyek tovább segítik az árucikk „zöld” szempontú megítélését.

A cég 2010-ben a GoldenBolt szakmai díj elnyerésével kiérdemelte „Az év FMCG webáruháza” címet. 2011-ben a fenntartható fejlődéshez kapcsolódó tevékenységéért a Zöldpolc ökoáruház Delfin Díjjal jutalmazta a Magyar Telekom csoport.

A Kislábynom verseny támogatójaként a Zöldpolc ökoáruház energiatakarékosági ajándécsomaggal jutalmazza a legjobban teljesítő háztartások egyikét.

Forrás: <http://www.zoldpolc.hu>

We Feed The World (Mi etetjük a világot)

Az osztrák filmes, Erwin Wagenhofer, utánajárt, honnan érkeznek az élelmiszer Ausztria boltjaiba. A dokumentumfilm betekintést enged az élelmiszeripar világába és megvilágítja, mi köze az éhínségeknek hozzánk és fogyasztói szokásainkhoz. Élelmiszer és globalizáció, halászok és gazdák, kamionsofőrök és nagyhatalmú vállalati vezetők, áruk és pénz áramlása – film a hiányról a bőségben.

“Bécsben annyi eladatlan kenyeret gyűjtenek be minden nap a boltokból, amiből egész Graz, Ausztria második legnagyobb városa jóllakhatna! Az ország lábasjóságainak szánt szójatakormányt 350.000 hektár mezőgazdasági területen állítják elő nagyrészt Dél-Amerikában, ahol a lakosság negyede éhezik. Az európaiak átlag 10 kg mesterségesen öntözött, üvegházakban termesztett spanyol zöldséget esznek fejenként évente – az öntözés jelentős vízhiányt okoz Dél-Spanyolországban.”

Boltokban megmaradt kenyerek

Forrás: <http://www.we-feed-the-world.at/en/film.htm>

A másfél órás dokumentumfilm angol felirattal készült és **megtekinthető [itt](#)**.

Dirt! The Movie (Föld! A film)

A 2009-ben készült dokumentumfilm a mindannyiunkat életető földről mesél. A (termő)föld a termékenység forrása – és ebben a minőségében bolygónk legértékesebb, az emberiség által mégis legkevésbé értékelte kincse!

“Csak a föld tudja tisztítani és gyógyítani a minket fenntartó rendszereket.”

A filmben végigjárhatjuk az utat a föld keletkezésétől a jövőnket fenyegető pusztulásáig, megismerhetjük a föld környezeti, gazdasági, társadalmi és politikai hatásait. A világ különböző pontjain felkeresett, a földdel és a földek megmentéséért dolgozó szakértők beszélnek arról, hogyan lehet tiszteletben és kölcsönös hasznot nyújtó kapcsolatban létezni a talpunk alatt élő talajjal.

"Amikor az ember 2 millió évvel ezelőtt megjelent, a föld számára minden megváltozott. A föld és az emberek sorsa elválaszthatatlanul összekapcsolódott." A túlélésünk jelentős mértékben azon múlik, hogy milyen a felfogásunk a földről – élettelen anyagként, vagy élő, a mindennapi betevőnk és életünket biztosító organizmusként tekintünk-e rá. A film készítői segítenek a „helyes” felfogás kialakításában és cselekvésre ösztönöznek: bármily kevésnek is tűnhet az egyén hatása, tegyünk meg minden tőlünk telhetőt, hogy bolygónk földtakarója visszanyerje korábbi megbecsülését és termékenységét!

Forrás: <http://www.dirtthemovie.org/>

A film magyar felirattal **megtekinthető [itt](#)**.

Ökofrankó beszélgetések a Humusz Házban

Az előadássorozat célja, hogy a lakosság több információhoz jusson a legkülönbözőbb fenntarthatósági témákkal kapcsolatban. Volt már szó a reklámok hatásairól, a fogyasztás mozgatórugóiról és következményeiről, hulladékos problémákról és lehetséges megoldásokról, illetve sok egyéb környezetvédelmi kérdéstről. A sort tovább folytatják, új témák, új előadók várhatók!

A meghívott előadók igyekeznek minél gyakorlatiasabb oldalról megközelíteni a témaköröket, hogy az érdeklődők a hétköznapiak során is hasznosítani tudják az újonnan kapott ismereteket. Az előadások felkerülnek a HUMUSZ honlapjára, ahol újra és újra megtekinthetjük a számunkra izgalmas részeket.

Forrás: <http://www.humusz.hu/zoldkalandozasok>

A filmek **megtekinthetők itt:** <http://www.humusz.hu/filmek/zold-kalandozasok>

Magyarországi földházak a Duna TV-n

Hazai lakott földházakat és a tulajdonosaikat mutatja be a 10 perces film.

Elsőként Nagy Józseffel találkozhatunk, aki Máriahalmon építette fel 9 részből álló földházát. Az egyébként Bécsben élő férfi természetközeli életre vágyott - amikor csak teheti, interneten keresztül dolgozik, hogy minél több időt tölthessen el földalatti lakhelyén. Az elektromosságot a házban az 1 kW napelem és a felszerelt szél-turbina szolgáltatja, az élő zöld tetőt József kézzel kaszálja.

Fülöp Berta családjával él az általuk öt év alatt épített kápolnásnyéki földházban. 1,5 szobás panel lakásból jöttek a településre, ahol az önkormányzat megengedte ezt a fajta építkezési módot. Bertáéknak fontos a természet, ezért szerettek bele a nem mindennapi építkezési formába. A házban nincsenek párhuzamos vonalak, így bútorikat saját maguk készítették, a házra szabva. A ház külső karbantartása nem igényel náluk sem túl sok munkát: évente egyszer gyomtalanítanak, és csak az agresszív növényektől szabadulnak meg. Méhészkedésből élnek.

Forrás:
<http://avarositanya.hu/site/node/5634>
A film megtekinthető itt:
<http://avarositanya.hu/site/node/5634>

Támogatók

Fővédnökünk

A Kislábnym és EnergiaKözösségek programjaink fővédnöke dr. Fülöp Sándor, a jövő nemzedékek országgyűlési biztosa.

Médiatámogatóink

A GreenDependent Egyesület Kislábnym és EnergiaKözösségek kampányainak népszerűsítéséhez az alábbi médiatámogatók közreműködésével igyekszik minél több - a versenyben való részvétel iránt is érdeklődő - családot elérni:

Országos média:

www.greenfo.hu

www.harmonet.hu

www.maesholnap.hu

www.nlcafe.hu

Helyi média:

www.godolloi-hirek.hu

www.szolgalat.com

www.hedvig.hu

Szponzoraink

A Kislábnym Energiatakarékosági Verseny főtámogatója a SHARP Electronics (Europe) GmbH Magyarországi Fióktelepe.

A Kislábnym és EnergiaKözösségek energiatakarékosági versenyek külön versenykategóriáinak nyerményeit az alábbi cégek ajánlották fel:

www.zoldbolt.hu

www.zoldpolc.hu

www.cangira.hu

www.kenderkoc.hu

2100 Gödöllő, Remsey krt. 10.

Ezúton is köszönjük támogatásukat!

Kapcsolat: Kislábnym helyi klíma-koordinátorok

Budapest		<p>Sárdi Dóra idas@chello.hu</p> <p>Koordinációs terület: XIII. ker. és a környező kerületek</p>		<p>Herpainé Márkus Ágnes markusagi@gmail.com</p> <p>Koordinációs terület: XIX. ker. és a környező kerületek</p>
		<p>Antal Orsolya info@kislabnyom.hu</p>		<p>Tracey Wheatley trace.wheatley@gmail.com</p> <p>Koordinációs terület: Wekerletelep</p>
		<p>Kovács Bence kobe@bek.hu</p> <p>Koordinációs terület: Budapest és Kecskemét</p>		<p>Boza-Kiss Benigna info@kislabnyom.hu</p>
		<p>Milton Simon info@kislabnyom.hu</p>		<p>Gáll Veronika info@kislabnyom.hu</p> <p>Koordinációs terület: minden fel nem sorolt Pest megyei település</p>
Érd, Szentendre és környékük		<p>M. Nagy Domonkos m.nagy.domonkos@gmail.com</p> <p>Koordinációs terület: Érd és környéke</p>		<p>Horváth Hajnalka horhajni@gmail.com</p> <p>Koordinációs terület: Szentendre és környék</p>
Gödöllő, Szada és környékük		<p>Biri Magdolna biri@invitel.hu</p>		<p>Laurán Csaba loca@index.hu</p> <p>Koordinációs terület: Gödöllő, Szada és környékük</p>
Monor és környéke		<p>Buzder-Lantos Erzsébet ebuzder@gmail.com</p>		<p>Vitalisné Malik Judit vitalisne.mjudit@noe.hu</p>
Pécel és környéke		<p>Kaszap István kaszapi44@gmail.com</p>		
Vác, Kosd és környékük		<p>Perfaki Komélia pnelli@belsoudvar.hu</p>		<p>Pataki Zsolt pzs.vac@gmail.com</p>
Vecsés és környéke		<p>Almássy Tamás alto.at@gmail.com</p>		<p>Heinemann Ildikó ildiko.heinemann@lutheran.hu</p>
Veresegyház Fót és környékük		<p>Bertalan Angéla bertalan.angela@noe.hu</p> <p>Koordinációs terület: Fót és környéke</p>		<p>Mátyás Izolda matyas.izolda@kt.szie.hu</p> <p>Koordinációs terület: Veresegyház és környéke</p>

Hasznos információk, kapcsolat

Szerkeszti: Antal Orsolya és Vadovics Edina
Közreműködött: Gáll Veronika, Magosányi Zsuzsanna, Tóth Kornélia és
Vadovics Kristóf
Design: Iconica Bt.

Szerkesztőség: GreenDependent Egyesület
2100 Gödöllő, Éva u. 4.
Tel.: 06-28-412-855

E-mail: info@greendependent.org
Honlap: www.greendependent.org

Kislábnym program: www.kislabnyom.hu

A Kislábnym Hírlevél korábbi számai a www.kislabnyom.hu oldalon
megtalálhatók és onnan letölthetők.

A hírlevelet az info@kislabnyom.hu címen lehet lemondani.